АКАДЕМИЯИ МИЛЛИИ ИЛМҲОИ ТОҶИКИСТОН
ИНСТИТУТИ ЗАБОН ВА АДАБИЁТИ БА НОМИ
АБУАБДУЛЛОҲИ РЎДАКӢ

ДАЪВАТНОМА - БАРНОМАИ

КОНФЕРЕНСИЯИ ИЛМӢ - АМАЛӢ
ба ифтихори 35-умин солгарди Истиқлоли давлатии
кишвар ва 50-солагии фаъолияти илмӣ ва таълимии
д.и.ф., профессор, узви вобастаи АМИТ
Назарзода Сайфиддин дар мавзуи
«МАСЪАЛАҲОИ МУБРАМИ ЗАБОНШИНОСИИ ТОҶИК»

(ш. Душанбе, 10-уми ноябри соли 2026)

Дар замони муосир тавоноиву қудрати ҳар забон дар баёни матолиби илмӣ ва ифодаи комили мафҳуму истилоҳоти илмҳои гуногун зоҳир мешавад ва бақову идомаи он низ ба доираи истифода ва корбурдаш дар илм вобаста аст.

Аз ин лиҳоз, зарур аст, ки барои тавсеаи доираи калимасозиҳои мавзуӣ, аз қабили истилоҳоти сиёсӣ, иқтисодӣ, иттилоотӣ, ҳуқуқӣ ва ғайра аз имкониятҳои забони модарӣ ҳамаҷониба истифода карда шавад.

ЭМОМАЛӢ РАҲМОН

Донишманди муҳтарам _____

Шуморо бо камоли эҳтиром барои ширкат ба Конференсияи илмию амалӣ таҳти унвони «Масъалаҳои мубрами забоншиносии тоҷик», ки ба ифтихори 35-умин солгарди Истиқлоли давлатии кишвар ва 50-солагии фаъолияти илмию таълимии доктори илми филология, профессор, узви вобастаи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон Сайфиддин Назарзода дар Институти забон ва адабиёти ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, санаи 10-уми ноябри соли 2026, соати 10.00 баргузор мегардад, даъват менамоем.

Низоми кор:

Суханрониҳо: **10 дақиқа**
Маърузаҳо: **15 даќиќа**
Музокира: **5 дақиқа**

12^{00} - 12^{30} танаффус
12^{30} - 15^{30} кор дар бахшҳо
15^{30} - 16^{00} Музокирот ва натиҷагирии конференсия.

БАХШИ ИФТИТОҲӢ

Раис: Шарифова Фарангис
Котиб: Шарифова Гулчаҳон

10^{00} Сухани ифтитоҳии намояндаи Раёсати Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон

10^{10} Суханронии директори Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ, д.и.ф., профессор **Фарангис Шарифзода**

10^{20} Суханронии меҳмонон.

10^{45} Суханронии **Хоҷаев Давлатбек** - д.и.ф., профессори шуъбаи забони тоҷикии Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Баъзе мулоҳизаҳо дар бораи се истилоҳи наҳви забони тоҷикӣ».**

11^{00} Суханронии **Шодиев Рустам** - д.и.ф., профессори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мавзуи **«Масоили этногенез ва таърихи этникӣ дар забоншиносии қавмӣ».**

11^{15} Суханронии **Абдусамадзода Эрач** – н.и.ф., дотсенти кафедраи забоншиносӣ ва таърихи забони ДДК ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ дар мавзуи **«Таҳқиқи забоншиносӣ ва корбурди ном дарёҳо (потамонимия) дар осори ҷуғрофии асрҳои IX-X».**

11^{30} Суханронии **Муҳаммадҷонзода Олимҷон** - д.и.ф., профессор, мудири шуъбаи забони тоҷикии Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Назарзода Сайфиддин: пажуҳишҳо дар забоншиносӣ ва истилоҳшиносӣ».**

11^{45} Маърузаи **Назарзода Сайфиддин** - д.и.ф., профессор, узви вобастаи АМИТ, мудири шуъбаи фарҳангнигорӣ ва истилоҳоти Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Масъалаҳои мубрами забони тоҷикӣ дар даврони Истиқлол».**

БАХШИ АВВАЛ

1. Маърузаи **Абдурраҳмонова Мастура** - д.и.ф., профессори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мавзуи **«Баъзе масъалаҳои назариявии ҷумлаҳои мураккаби тобеъ дар забоншиносии тоҷик».**
2. Маърузаи **Нуров Пирмаҳмад** - доктори илми филология, профессор, мудири шуъбаи илмӣ-ташкилии Раёсати АМИТ дар мавзуи **«Вожаҳои бунёдӣ – заминаи истилоҳсозии забони тоҷикӣ».**
3. Маърузаи **Насимов Нуриддин** - д.и.ф., муовини раиси Анҷумани тоҷикон ва форсизабонони "Пайванд" дар мавзуи **«Мафҳуми ҳуқуқи табии ишқ».**
4. Маърузаи **Абодуллоева Сафина** – д.и.ф., сарходими илмии шуъбаи забони тоҷикии Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Раванди аксиологии омӯзиши иосмҳои хос - онимҳо дар осори хаттии форсу тоҷик».**
5. Маърузаи **Ҳомидзода Дилмурод** - д.и.ф., профессори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Мачидова С. дотсенти ДДС ба номи Ш. Рашидов дар мавзуи **«Баррасии вижагиҳои антропонимҳои осори ёддоштӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва русӣ».**
6. Маърузаи **Офаридаев Назрӣ** - д.и.ф., профессори Донишгоҳи давлатии Хоруғ ва Фирӯзшоева Гулангез унвончуйи ДДХ дар мавзуи **«Номи кӯҳҳо чун воситаи тасвири бадеӣ ва ифодаи ҳадафҳои ғоявӣ дар ашъори Мирзо Турсунзода».**
7. Маърузаи **Мирзоев Сайфиддин** – н.и.ф., сарходими илмии шуъбаи таърихи забон ва забоншиносии қиёсии Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Нақши Истиқлол дар таҳкими номвожаҳои ҷуғрофии таърихӣ».**
8. Маърузаи **Собирҷонов Солеҳҷон** – н.и.ф., ходими пешбари шуъбаи забони тоҷикии Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи «Вижагиҳои корбурди баъзе **воситаҳо ва воҳидҳои грамматикӣ дар осори Ҷалолуддини Балхӣ».**
9. Маърузаи **Шарифова Гулчаҳон** – н.и.ф., ходими калони илмии шуъбаи забони тоҷикии Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Таҳлили луғавии калимаҳои феълӣ дар лаҳҷаҳои забони тоҷикӣ (дар мисоли маводди шеваи Масчо».**
10. Маърузаи **Фарҳодова Сарвбону** – ходими илмии шуъбаи забони тоҷикии Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Забон - кохи муҳташами маънавияти миллат».**

11. Маърузаи **Давлатзода Фирдавс** – ходими калони илмии шуъбаи фарҳангнигорӣ ва истилоҳоти Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Зоотопонимҳои минтақаи Муъминобод».**
12. Маърузаи **Шералиев Шералӣ** – ходими илмии шуъбаи таърихи забон ва забоншиносии қиёсии Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Баррасии татбиқии чанд вожаи "Шоҳнома"-и Фирдавсӣ бо гуйиши вожагони ҷанубу шарқии забони тоҷикӣ».**
13. Маърузаи **Зайниддинзода Н.** – ассистенти кафедраи забони тоҷикӣ ва ҳуҷҷатнигории Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавзуи **«Истилоҳнигорӣ дар забоншиносии ҷаҳонӣ».**
14. Маърузаи **Сафаров Х.** – унвончуйи Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи «**Антропонимҳои «Таърихи Байҳақӣ»-и Абулфазли Байҳақӣ».**

БАХШИ ДУЮМ

1. Маърузаи **Мамадназаров Абдусалом** - д.и.ф., профессори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мавзуи **«Вижагиҳои тарҷума ва таҳқиқи повести Садриддин Айнӣ "Марги судхур" ».**
2. Маърузаи **Исматуллозода Ширин** - д.и.ф., профессори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мавзуи **«Омилҳои асосии инкишофи низом ва усулҳои корбурдии истилоҳоти соҳавӣ».**
3. Маърузаи **Раҳмон Наргис** - д.и.ф., профессори Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавзуи **«Основные направления сравнительно-типологического изучения языков».**
4. Маърузаи **Дададжанова Иноят** – н.и.ф., дотсенти кафедраи забони англисӣ ва типологияи муқоисавии ДМТ ва Ғиёсзода С. магистранти ДМТ дар мавзуи **«Роҳҳои асосии ташаккули лексикаи байналмилалӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ».**
5. Маърузаи **Муродзода Нодира** – н.и.ф., дотсент, мудири кафедраи грамматикаи забони арабии факултети забонҳои шарқи МДТ-и "Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров" дар мавзуи **«Ифодаи падежи рафъ дар забони арабӣ ва муодилҳои синтаксисии он дар забони тоҷикӣ».**
6. Маърузаи **Тураев Бурҳониддин, Шарифова Гулчаҳон** – н.и.ф., ходимони калони илмии Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Таҳлили этнолингвистӣ ва решашиносии вожаҳои "Парчам ва туғ"».**
7. Маърузаи **Мавлонзода Шухрат** – н.и.ф., дотсенти факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мавзуи **«Мактубҳои устод Айнӣ - манбаи истилоҳоти илмӣ».**
8. Маърузаи **Сайдалиева Муҳайё** – н.и.ф., ходими калони илмии шуъбаи таърихи забон ва забоншиносии қиёсии Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи **«Омӯзиши онтолингвистика ва таҳлили нутқи кӯдак».**
9. Маърузаи **Қурбонзода Рудоба** – н.и.ф., дотсенти кафедраи забоншиносӣ ва таърихи забони ДДК ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ дар мавзуи **«Хусусиятҳои луғавӣ ва маъноии оронимияи "Таърихи Бухоро"-и Наршахӣ».**
10. Маърузаи **Анварзода З.** – устоди Муассисаи давлатии таълимии "Коллеҷи тиббии ҷумҳуриявӣ"-и ш. Душанбе дар мавзуи **«Вижагиҳои сохторӣ ва меъёрҳои ҳамгунсозии истилоҳоти пизишкии забони тоҷикӣ».**
11. Маърузаи **Шарипова Шаҳло** – н.и.ф., дотсенти Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мавзуи **«Оронимҳои дар заминаи калимаҳои аслӣ бавуҷудомада дар забони тоҷикӣ».**
12. Маърузаи **Раҳмонзода Нуроншох** – н.и.ф., дотсент, мудири кафедраи забонҳои хориҷии ДМТ дар мавзуи **«Иноязычные заимствованиия в лексической системе арабского языка: источники, особенности и процессы адаптации».**
13. Маърузаи **Маҳмадзода Ҷ. ва Қаххорзода А.** – устодони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мавзуи **«Язык и мышление как общественное явление и их взаимосвязь (на метериалах таджикского и французского языков)».**
14. Маърузаи **Қосимбойзода И.** – унвончуйи Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакии АМИТ дар мавзуи « **Калимасозии пасванди *-ӣ* дар романи "Дар орзуи падар"-и Кароматулло. Мирзоев».**